

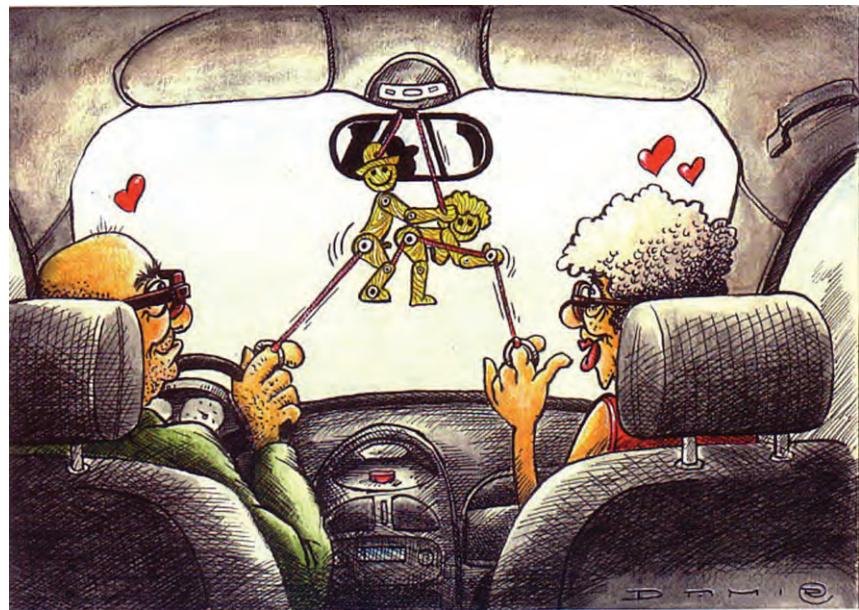
ISSN 1331-8411

KARIKA 076

glasilo Hrvatskog društva karikaturista prosinac 2016.

Oton Anton Reisinger
(04.10.1927. – 06.04.2016.)

9. MEĐUNARODNI
ZAGREBAČKI SALON
AUTOKARIKATURE,
Grand Prix Damir Novak,
Tema: Ljubav za volanom

36th INTERNATIONAL NASREDDIN HODJA 2016
(Istanbul, Turska)
Honour Prize Mojmir Mihatov

Nenad Ostojić NEO
Croatia Second Prize tOOOns MaG

tOOOns MaG First Int Cartoon Contest 2016
(Norveška), Druga nagrada Nenad Ostojić
Tema: Ženska prava

SADRŽAJ

- 4 Zdrav život u Klovićevim dvorima**
- 5 In Memoriam: Anton Oton Reisinger**
- 6 Dvije izložbe u Galeriji Zvonimir**
- 7 HDK u Mostaru**
- 8 Zrinka Ostović**
- 9 Izložbe**
- 11 Ana Gezi**
- 12 Alojzije Stepinac u slici i riječi**
- 14 Izložbe u Malom Mihaljevcu i Zagrebu**
- 15 Felix u gostima**
- 19 Intervju: Nikola Listeš**
- 20 Borivoj Dovniković Bordo**
- 22 ODJECI S FESTIVALA**

4th GOLD PANDA 2016 (Kina)
Special Prize Mojmir Mihatov

IMPRESSUM

Izdavač:
Hrvatsko društvo
karikaturista
Savska 100
10000 Zagreb

Telefon:
(01) 4923 673
(samo četvrtkom
od 19 do 21 sat)

E-mail:
hrvdruk@gmail.com

Broj računa (IBAN):
HR2823600001101453975
kod Zagrebačke banke

Glavni urednik:
Zdenko Puhin

Grafički urednik:
Predrag Raičević

Uredništvo:
Marijan Pavečić
Milan Lekić
Damir Novak
Davor Trgovčević
Nikola Plečko
Krešimir Kveštek

Dizajn i prijelom:
MEDIAVEKTOR
Studio za
grafičko oblikovanje

ZDRAV ŽIVOT U KLOVIĆEVIM DVORIMA

Tradicionalna Međunarodna izložba karikatura ZAGREB 2016 je otvorena u Galeriji Klovićevi dvori 31.svibnja 2016. godine, a posjetitelji su mogli pogledati 90-ak radova okupljenih oko teme "Zdrav život", među kojima su i radovi ovogodišnjeg pobjednika, ruskog karikaturista Andreia Popova.

Uz prisutnost velikog broja uzvanika izložbu su otvorili Toni Picukarić ravnatelj Klovićevih dvora i Davorin Trgovčević, predsjednik HDK. O dobitnicima nagrada i priznanja govorio je Frano Dulibić, predsjednik ocjenjivačkog suda te predao priznanja prisutnim autorima Josipu Kovačeviću i Antonu Buzetiju iz Slovenije. Otvorenje izložbe iskorišteno je i za dodjelu priznanja "Oskarika", koje se dodjeljuje najuspješnjem članu HDK na međunarodnim festivalima karikature u protekloj godini. Priznanje je dodijeljeno Nikoli Listeu, članu HDK iz Kaštela Sućurca.

Hrvatsko društvo karikaturista izabralo je za izložbu ponajbolje radove od oko 700 pristiglih, koje su poslala 282 karikaturista iz 59 zemalja, među kojima su bili najbrojniji oni iz Hrvatske, Srbije, Ukrajine i Rumunjske. Prvu nagradu osvojio je Andrei Popov iz Rusije za prikaz čovjeka koji preskače uže od dima cigarete i pare iz šalice kave, drugu Jiri Novak iz Češke za karikaturu na kojoj konobar gošći vilama servira sijeno na tanjur, a treću Anton Buzeti iz Slovenije za biciklista koji, gledajući projekciju utrke, "pobjeđuje" na sobnom biciklu.

U predgovoru je Srećko Puntarić – Felix na temu zdravog života napisao: Čovjek se počeo baviti zdravim životom odmah nakon što se razbolio. Uključio je tu razne struke, koje svaka na svoj način daje pametne preporuke. Sad su se ovom pokretu pridružili i karikaturisti, što znači da je stanje vrlo ozbiljno. Budući da oni na neozbiljan način pokušavaju prići problemu bolesnog života i smijehom ga pretvoriti u zdrav život, nameće se zaključak da je – SMIJEH LIJEK !

Hrvatsko društvo karikaturista je ove godine izabrane radove predstavilo i širem krugu gledatelja izlaganjem karikatura u prostoru Medijateke u Preradovićevoj ulici.

Predsjednik HDK Davorin Trgovčević predaje nagradu Antonu Buzetiju (Slovenija)

REZULTAT 21. MIK ZAGREB 2016

PRVA NAGRADA:

ANDREI POPOV, Rusija

DRUGA NAGRADA:

JIRI NOVAK, Češka

TREĆA NAGRADA:

ANTON BUZETI, Slovenija

POSEBNA PRIZNANJA:

TOŠO BORKOVIĆ, Srbija

SAŠA DIMITRIJEVIĆ, Srbija

JOSIP KOVAČEVIĆ, Hrvatska

LUKA LAGATOR, Crna Gora

VLADO VOLAŠ, Srbija

21.MIK ZAGREB 2016, Posebno priznanje
Josip Kovačević, tema: Zdrav život

OTON ANTON REISINGER

U srijedu, 06. travnja 2016. u 89. godini života preminuo je Oton Anton Reisinger, legendarni hrvatski karikaturist i veliko ime europske i svjetske karikature. O velikanu hrvatske karikature pisao je i Hrvoje Hitrec u predgovoru pod naslovom IZ REISINGEROVIH KUTIJA.

Velikan realistične karikature Oto Reisinger stvorio je u sedamdeset godina rada toliko crteža da bi poslagani jedan do drugoga vjerojatno mogli obujmiti Zemlju. Talijanska riječ "caricare" (pretjerati) gotovo da i nije primjenjiva u Reisingerovu slučaju jer on nikada doista ne pretjeruje, ne karikira, nego gotovo obzirno upućuje na sitni nesklad portretirane osobe sa savršenim proporcijama ili pronalazi u svakodnevnoj situaciji one jedva zamjetne tragove humora koji – komprimirani autorovim genijem - odjednom bivaju beskrajno smiješnim i zabavnim.

Teško je naći temu koja u Reisingeru nije našla svog autora i teško bi bilo naći djelić planeta u kojem bi njegove karikature bile nerazumljive, po čemu pripada cijelom svijetu, no ipak je prvenstveno crtač duboko ukorijenjen u hrvatsku i (srednjo)europsku tradiciju te nije neobično da su ga – uz hrvatske - u najboljim godinama često objavljivali njemački i švicarski humoristični listovi, ali i nizozemski i engleski. Ostajući u realističnim vodama, bez namjere da se mijenja njemu stranim stilizacijama, Reisinger ostaje cijelog života vjeran samomu sebi i svojem čitateljstvu (gledatevju) koje je stjecao desetljećima i bio ozbiljnim zabavljačem nekoliko naraštaja koji su u njegovim likovnim rubrikama nalazili sebe i duh svojega doba. Protagonisti velikoga broja karikatura su obični ljudi čiju je neobičnost tako sjajno razotkrivao i naoko neobični ljudi iz svijeta umjetnosti, estrade i politike čiju je banalnost ili infantilnost ocrtavao perom i dosjetkom koja u pisanim podnaslovima ispod crteža daje potpunost poruke.

Premda je objavljivao i prije, Reisinger je karijerno vezan uz Vjesnik i kuću toga imena, gdje od početka pedesetih prošloga stoljeća stvara doslovce svakodnevno i postaje legendom suvremene karikature. U vrijeme kada novine nisu zazirale od te vrste likovnoga novinarstva, pa i u velikim formatima, Reisinger nije svoden na dva stupca zadnje stranice nego se plasira kao ravnopravan kolumnist, reporter i tumač događaja, nikada ili rijetko samo ilustrator tuđega teksta.

Štoviše, njegovi prilozi uvijek idu i korak dalje jer daje do znanja da bezgranična duhovitost prelazi zadane granice u doba cenzure i izriče ono što novinari tekstopisci prešućuju – a tako bi rado rekli. Reisinger je govorio i umjesto njih i umjesto čitatelja koji su bili osuđeni na šutnju o mnogim pitanjima ondašnje stvarnosti. Mogao je to jer se klonio oštare satire koja bi mu odredila kratkovječnost i priklinio dobroćudnom humoru, njemu prirođenom. U grandioznim formatima, ali i skromnijim prilozima, legendarni je crtač davao i oduška svojoj nesuđenoj profesiji, umjetnosti arhitekture, te njegove ulice, trgovi, palače i spomenici nisu tek površna dekoracija ili beznačajni "hintergrund" nego snažan i do u detalje razrađen gradbeni element slike koja dobiva impresionantnu ambijentalnu dimenziju koja je isto toliko moćna i u interijeru. (...)

—PA TO JE DA POSTEKLIŠ OD DELA, DRAGA ŠTEFA. MOJ TI SE IGNAC HOĆE SVAKA TRI MESECA KUPATI!

DVIJE IZLOŽBE KARIKATURE U GALERIJI ZVONIMIR

Tradicionalna godišnja izložba karikatura članova Hrvatskog društva karikaturista otvorena je u galeriji "Zvonimir" u Bauerovoju 33, paralelno uz izložbu karikatura kojom se odaje počast pokojnom hrvatskom karikaturistu Otonu Antonu Reisingeru.

Izložbom u galeriji Zvonimir Hrvatsko društvo karikaturista još jednom je omogućilo brojnim Reisingerovim štovateljima da na jednom mjestu vide bar jedan mali dio njegovog opusa, a s nadom da će Republika Hrvatska i Grad Zagreb naći načina da taj veliki svjetski autor dobije muzej odnosno stalni postav koji je svakako zasluzio. Odlaskom Ota Reisingera, koji je preminuo u travnju ove godine, hrvatska i svjetska karikatura izgubile su jednog od svojih najbriljantnijih predstavnika, a Hrvatsko društvo karikaturista nezamjenjivog člana koji je svojom ljudskom jednostavnošću i autorskom genijalnošću predstavljao uzor i poticaj mlađim kolegama za bavljenje karikaturom", ističe se u najavi izložbi.

Na godišnjoj izložbi karikatura članova Društva predstavio se veliki broj hrvatskih autora, od Slobodana Butira, Frane Cebala i Nikole Listeša do Zrinke Ostović, Srećka Puntarića, Nika Titanika i Davorina Trgovčevića. Među četrdeset autora su afirmirani karikaturisti koji objavljaju u dnevnom tisku, ali i manje poznati koji objavljaju karikature u lokalnim listovima ili su nagrađivani na međunarodnim festivalima kari-kature.

Velikim dijelom zagrebačka izložba predstavila je radove karikaturista koji su prije mjesec dana imali međunarodnu promociju u Mostaru, a kao nastavak serije predstavljanja hrvatske karikature u inozemstvu. Hrvatsko društvo karikaturista dosad se s radovima svojih članova predstavilo u Norveškoj, Francuskoj, Turskoj, Austriji i Belgiji.

Posljednjih godina organizira sve više izložbenih projekata ne bi li se nadomjestio kronični nedostatak karikature u hrvatskom medijskom prostoru. Iz Društva ističu kako je ta činjenica poprilično nerazumljiva s obzirom na trendove u svijetu gdje je karikatura i dalje poželjan i zanimljiv kulturno-umjetnički ili dnevno-politički izričaj, ali i s obzirom na potencijal hrvatskih karikaturista koji su brojnim nagradama i priznanjima doveli hrvatsku karikaturu u sam vrh europske i svjetske karikature.

GOLDEN KEG 2016, Prešov (Slovačka), Honorable Mention Hule Hanušić,
Tema: Pivo

HDK U MOSTARU

Hrvatsko društvo karikaturista nastavilo je seriju promocija i predstavljanja hrvatske karikature u inozemstvu izložbom u mostarskom Hrvatskom domu Herceg Stjepan Kosača. Izložba je otvorena u sredinom rujna, a predstavilo se četrdesetak autora sa 116 radova.

Društvo su na otvorenju predstavljali predsjednik HDK Davorin Trgovčević, tajnik Zdenko Puhin, član izvršnog odbora Nikola Plečko (Nik Titanik) te član HDK Ratko Maričić ujedno i bivši dugogodišnji generalni konzul RH u BiH u Mostaru zahvaljujući kome je i došlo do realizacije ove izložbe. Iako je na samom otvorenju bio neuobičajeno mali broj gostiju, mediji su pokazali veliki interes pa su snimljena čak dva televizijska priloga, veliki broj portala je objavio informaciju o izložbi a prije samog otvorenja predstavnici HDK su gostovali u emisiji u živo na „Naša TV“

- Mediji su u situaciji u kakvoj jesu, sve ide na internet i društvene mreže. Sve je više medija na kojima ljudi mogu pratiti humor, ne samo karikaturu koje naravno ima puno na internetu, a u priču su se uključile i fotomontaže koje nemaju veze s karikaturom, ali su odnijele dobar dio publike. S druge strane, cijelo društvo bilježi kvalitativni pad i kultura se općenito ne cjeni. Karikatura u toj priči nije iznimka - kazao je Nik Titanik za medije BiH.

PLJEVLJA 2016

Crna Gora

162 rada 48 autora

GRAND PRIX

DRAGOMIR ĐUKIĆ, Crna Gora

SPECIJALNE NAGRADA:

SAŠA DIMITRIJEVIĆ, Srbija,
SLOBODAN BUTIR, Hrvatska (HDK),
DARKO DRLJEVIĆ Crna Gora

PLJEVLJE 2016, Crna Gora, Specijalno priznanje Slobodan Butir

ZLATNA KACIGA 2016, Kruševac (SRBIJA),
Diploma Milan Alašević, tema: Nacionalne kuhinje

ZLATNA KACIGA 2016 Kruševac (SRBIJA) Tema: Nacionalne kuhinje

Zlatna kaciga:
TOŠO BORKOVIĆ, Srbija
Second Prize:
Saša DIMITRIJEVIĆ, Srbija
Third Prize:
Chiorean CORNEL - MARIN, Rumunjska
Diplome: Nikola OTAŠ, Serbia, LUKA LAGATOR, Crna Gora, Milan ALAŠEVIC, Slovenija (HDK), Konstantin Kazanchev, Ukrajina, Nicolae LENGER, Rumunjska, Walex ALEXANDROV, Bugarska

MALE PRIČE O ČUDESNOJ SVAKODNEVICI

Strip i ženski autori - evo rijetke teme o kojoj šira publika vrlo malo zna. A među najuspješnije domaće autorice koje su se probile na zahtjevna svjetska tržišta stripa u Francuskoj, Italiji, SAD-u i Velikoj Britaniji svakako spada Zrinka Ostović. Samozatajna i nesklona reklami, od 1991. godine objavljuje stripove s velikim uspjehom. Njezine se strip table bave svakodnevnim i samim time najtežim umjetničkim temama. Duhovito i cinično, Zrinka najviše analizira muško-ženske odnose koji često sliče ratu, prikazujući s mnogo humora potpuno različite svjetove, na žalost i danas još uvi-jek nalik onoj antologiskoj fotografiji na kojoj žena hoda iza muškaraca na magarcu. O svom radu, kolegama, strip stvaralaštву, uspjehu u inozemstvu, razgovarali smo s autoricom.

• Zahvaljujući izdavačkoj kući *Vedis i Veljku Krulčiću*, odnosno ogranku Matica hrvatske Senj, upravo vam je objavljen strip album „*Antijunakinje*”, rijedak stripovni biser. Je li to svojevrsna antologija vaših najboljih radova?

Antijunakinje su ugledale svjetlo dana zahvaljujući Veljku Krulčiću i izdavačkoj kući *Vedis*. Knjiga je financirana sredstvima Ministarstva kulture, a Matica hrvatska - ogranačak Senj je sunakladnik. Svojom donacijom pomogao nam je i Grad Senj. Kolegica strip crtačica i animatorica Ljubica Heidler u uvodniku za knjigu napisala je „da sam kritična, ponekad sarkastična, duhovita i svoja”.

Autorska knjiga je nastala kao rezultat mog dugogodišnjeg rada na polju stripa. U odabiru stripova za Antijunakinje većinom smo posegnuli za radovima upravo iz razdoblja 90-ih koji su i najviše u skladu s nazivom knjige. Kasniji radovi, kao što su npr. serijali Jurine priče i Sisterice, zauzimaju tek manji dio knjige, a edukativne stripove koje sam objavljivala u dječjim časopisima od 2010. do 2015. nismo uvrstili.

Knjigu nismo slagali kronološki već u tematske cjeline pod nazivima: O mačkama, psima i ljubavima, Poor Mom, Još malo grintanja, A sad malo u boji, Mamini sinovi, Love story, Trudnički zapisi i Mame i kćeri. Iako je ideja bila knjigom proći kroz cijelokupno strip stvaralaštvo u 25 godina aktivnog rada, dojam čitatelja jest da je knjiga ustvari „hommage devedesetima”.

Kako ste uopće odlučili postati autoricom strip-a, odnosno ilustratoricom?

Crtanje je oduvijek moje glavno sredstvo izražavanja i komuniciranja, a danas je i moja profesija. Ja sam samostalna umjetnica i radim kao ilustratorica. U početku kad sam još tražila najprihvatljiviji oblik, učlanila sam se u Hrvatsko društvo karikaturista te s njima mnogo izlagala. Međutim, uvijek me mučila ta forma, kako sve prikazati u jednoj sličici. Meni je trebalo uvijek malo više prostora, pa se tako strip sam po sebi nametnuo kao idealno rješenje. Moje strip table su od 4 do 6 „kvadrata” i to nije bilo dovoljno da ispričam neku zgodnu crticu, događaj ili predočim situaciju. Kako me je u to vrijeme mnogo stvari zanimalo tako sam paralelno s radom na stripu otkrivala čari ilustriranja knjiga. Prve poslove kao ilustratorica radila sam za Školsku knjigu, prvo na školskim udžbenicima, a kasnije i slikovnicama koje još uvijek radim s posebnim guštom.

Cijeli razgovor s autoricom: <http://www.savez-slijepih.hr/hr/clanak/male-price-o-cudesnoj-svakodnevici-2583/>

SUDBINA

Zrinka Ostović

IZLOŽBE ZA FAŠNIK I ZA SVJETSKI DAN ŠALE I SMIJEHA

U prostoru Pučkog otvorenog učilišta Ivanić-Grad u utorak 2.veljače otvorena je izložba karikatura članova Hrvatskog društva karikaturista. Tradicionalna izložba u Ivanić-Gradu gostuje već po 15.puta. Gradonačelnik Ivanić-Grada Bojan Javor Leš otvorio je izložbu i uz pomoć MOSTA kojeg je „glumio“ Davor Trgovčević predao ključeve grada Princu i Princezi. Karikaturisti Milan Lekić Lex i Davor Trgovčević nacrtali su tridesetak karikatura zadovoljnim posjetiteljima, za uspomenu na ovu zabavnu/duhovitu izložbu. Krafne za posjetitelje nakon izložbe, začas su planule za pravo fašničko raspoloženje...

U Oroslavju, u prostoru Gradske knjižnice, u organizaciji Pučkog otvorenog učilišta u petak 1.travnja su otvoreni 23. Dani humora, jedina manifestacija takvog karaktera u KZŽ i jedna od rijetkih u Hrvatskoj. Manifestaciju su 1994. godine pokrenula dvojica Oroslavčana Ivan Miholić i Božidar Jalžabetić kako bi obilježili Svjetski dan šale i smijeha, 1.travnja. Upravo zato središnje mjesto ove manifestacije zauzima izložba karikature. I ove godine svojim su se karikaturama predstavili članovi Hrvatskog društva karikaturista, O izložbi i suradnji HDK i Grada Oroslavja govorio je predsjednik Hrvatskog društva karikaturista Davor Trgovčević, ispred organizatora Otvorenog učilišta Oroslavje, ravnateljica Mirta Barić, a izložbu je otvorio gradonačelnik Ivan Tuđa.

DVA PUTA LEX

Milan Lekić - Lex

Na početku ove godine u utorak 19.siječnja u prostorijama nogometnog kluba „ŠPARTA - ELEKTRA“, Klanječka 37 otvorena je samostalna izložba karikatura Milana Lekića Lexa. Izložen je veliki broj portreta sportaša, pjevača, glumaca svih mogućih spolova i pripadajućih orientacija, kao i političara svih mogućih opredjeljenja i boja uključujući i najnovija lica hrvatske političke scene, koji tek trebaju postati ministri, potpredsjednici vlade ili nešto slično.

Brojni gosti nisu imali previše prilike družiti se s Lexom osim jedan po jedan nakratko, u četiri oka, obzirom da je on po običaju cijelu večer proveo crtajući prisutne. Na samom kraju godine u knjižnici „Voltino“- na zagrebačkoj Trešnjevcu, Lex je postavio svoju drugu ovogodišnju izložbu. Otvorenju izložbe 11.studenog naznačilo je pedesetak simpatizera karikature, a prigodnim govorom predsjednik HDK Davorin Trgovčević otvorio je desetu samostalnu izložbu portretne karikature autora Milana Lekića – Lexa.

Autor se predstavio sa 48 crno bijelih portreta, od čega tridesetak novijih – potaknut ovogodišnjim promjenama u politici u Hrvatskoj, ali i širje. Uz nove likove iz i svijeta zabave i politike, našli su se tu nezaobilazni Trump, Clintonica, Merkelica, Putin, Papa, Dylan, Bowie i mnogi drugi.

2+2 U GABROVU

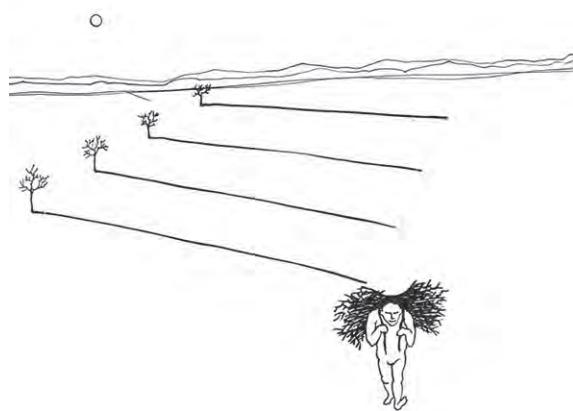
Prva izložba karikature, međunarodnog projekta „2+2“ udruge MIKS iz Siska otvorena je u travnju, u sklopu proslave 44 godine postojanja Muzeja humora i satire, 40 rođendana manifestacije Gabrovo Planet i međunarodnog dana humora i šala u bugarskom gradu Gabrovu. Svoje radove na prvoj međunarodnoj izložbi MIKS „2+2“ predstavili su Ivalilo Tsvetkov i Trayko Popov, karikaturisti iz Bugarske, te Nenad Ostojić i Damir Novak. Svaki autor je predstavljen sa 15 radova.

Svoje radove na drugoj međunarodnoj izložbi MIKS „2+2“ predstavili su Daro Drljević, Luka Lagator, Nenad Ostojić i Damir Novak. Svaki autor predstavljen je sa po 15 radova. U sklopu izložbe održana je škola crtanja za djecu, a najavljen je obnova međunarodnog festivala karikature koji se u Kolašinu održao 2007. godine. Izložba je održana pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture Crne Gore i Skupštine općine Kolašin u prostoru Centra za kulturu. Domačin i organizator izložbe u Crnoj Gori bio je Darko Drljević, predsjednik Crnogorskog udruženja karikaturista.

IVAN ŠARIĆ (1943. – 2016.)

Ivan Šarić rođen je 5.kolovoza 1943. u Zagrebu. Osnovnu školu pohađao je u Rijeci, a gimnaziju u Zagrebu. Godine 1968. diplomirao je arheologiju na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Radio je kao viši savjetnik u Upravi za zaštitu kulturne baštine u Zagrebu. Obavljao je dužnost pomoćnika i zamjenika ministra kulture. Odlikovan je redom Danice hrvatske s likom Marka Marulića. Ivan Šarić je član Hrvatskog društva karikaturista od osnutka udruge, a predsjednik je bio od 1994. do 1998.godine i između 2001. i 2010.godine.

Ivan Šarić se karikaturom bavi već od studentskih dana. S grupom istomišljenika udruženih u Zagrebačku grupu karikaturista njeguje čisti vizualni jezik karikature te se ponajprije obraća najbližoj generaciji, tada još studentskoj.

Prve karikature objavljuje u Studentskom listu 1965. Kao član Zagrebačke grupe karikaturista izlaže u razdoblju od 1965. do 1974. na mnogim zajedničkim izložbama grupe. Od 1974. do danas sudjelovao je na mnogim skupnim izložbama u zemlji i svijetu. Prvi put samostalno izlaže 1978. Radovi mu se nalaze u galerijama karikature i u privatnim zbirkama, a otisnuti su i u mnogim časopisima i katalozima u zemlji i svijetu. Dobitnik je nekoliko nagrada za karikaturu među kojima je i „Zlatna kost“ na festivalu karikature „Smih je lik“ u Blatu na Korčuli 2003. Član je Hrvatskog društva karikaturista, kojem je bio i predsjednik u više mandata, a za svoj je rad dobio i „Posebno priznanje“ 2008. Član je ULUPUH-a. Godine 1993.izašla je monografija „Ivan Šarić“ autora Hrvoja Pejakovića, a 2003. Naklada Pavičić objavila je knjigu karikatura „Ratni zarisi“. 2012.godine predstavljena je knjiga Ivana Šarića Svet bez sjena.

svijet usprkos duhovitim idejama često ne nasmijava jer temu ne zahvaća na površinskoj razini. Iako je po tom izos-tanku smijeha rijetka pojava među karikaturistima, njegova karikatura pripada među socijalno angažirane karikature koje teže onom najvišem što se likovnim izrazom može postići: ukazivanju i razotkrivanju negativnih pojava u društvu kako bi što prije došlo do opće društvene klime koja bi djelovala na suzbijanje takvih negativnih procesa.

JANKO BUČAR (1952. – 2016.)

Područje interesa Janka Bučara bio je prvenstveno humor u širem smislu od onoga izraženog kroz karikaturalne crteže, ali u povijesti hrvatske karikature ostati će zabilježena i njegova nagrada Grand Prix na 7.Međunarodnom zagrebačkom salonu autokarikature. Unatoč činjenici da je Janko bez sumnje bio član više različitih udružica nego bilo koji drugi član Hrvatskog društva karikaturista, uvijek je nalazio vremena za aktivno sudjelovanje u radu našeg društva.

Značajne su i brojne nagrade i priznanja koje je Janko tijekom života zasluzio i zasigurno bio na njih s pravom ponosan. Odlikovan je Spomenicom Domovinskog rata, Spomenicom Domovinske zahvalnosti i Redom Danice Hrvatske s likom Katarine Zrinske.

Ostavio jeiza sebe brojne knjige, preko 30 književnih djela, u kojima je miješao stvarnost i fikciju s humorom i satironom, ali najveću zahvalnost mu svakako duguju brojni neznani ljudi kojima je pomogao a mnogima sigurno i spasio život kao dugogodišnji dobrovoljni darivatelj krvi.

KRIVA PALANKA 2016, Makedonija,
Priznanje Damir Novak
tema: Odnos svekrve i nevjeste

KARIKATUROM SE MOŽE PUNO IZREĆI

Ana Gezi, akademska slikarica, pripadnica je najmlađeg krila suvremene hrvatske likovne umjetnosti. Autorica je zanimljivog likovnog i crtačkog opusa.

Gospođo Gezi, diplomirali ste na zagrebačkoj Akademiji likovnih umjetnosti, realizirali ste nekoliko izložaba i ciklusa, posebno se ističe ciklus posvećen prugama.

- Da, uspjela sam diplomirati u roku kao apsolvent s ciklusom velikih ulja na temu nogometnih navijača, koji su me ionako zaokupljali već par godina prije diplome koja je onda došla na kraju kao kruna svemu tome. Ista tema me interesirala i više narednih godina poslije, tijekom kojih sam često mijenjala likovni pristup, od hiperrealizma do nadrealizma i senzualnog slikarstva. (...)

Boravak u Finskoj bio je vrlo zanimljiv.

- Moja prva umjetnička rezidencija u južnoj Finskoj, u kreativnom centru Arteles smještenom u malom selu Haukipajarvi, mnogo mi znači jer sam ušla u izbor od 30-ak odabranih umjetnika od 210 poslanih prijava, na temelju portofolia i izjave o radu. Vodstvu Artelesa se mnogo svidio humor u mojim radovima, kao i neke rock-metal ilustracije koje su nastale iz mog čisto osobnog gušta, a koje su na njih ostavile popriličan dojam tako da sam bila primljena. Bila sam tamo u studenom 2011. (...)

Osim slikarstva bavite se ilustracijom i karikaturom.

- Karikaturom sam se počela baviti još u srednjoj školi, a radi želje da se nakon mature upišem na akademiju neko vrijeme sam izbjegavala takav način rada, jer to nije ono što se traži na našoj likovnoj akademiji. Ali nakon završetka studija, ponovno sam joj se vratila radi potrebe da se odmorim od pretjerane ozbiljnosti i grandioznosti slikarstva koje većina ljudi voli uglavnom radi njegove ukrasne funkcije, čiste ljepote, što je meni ponekad pomalo pretjerano, pa u kombinaciji s karikaturom, a često i ilustracijom, postižem potreban balans – malo drukčiji pogled na slikarstvo i slikare, ovaj put ne iz pozicije slikara ili kritičara, već iz pozicije pjesnika-humorista. Karikaturom se može izreći mnogo toga o čemu se inače šuti, pa uopće nije čudo što je toliko popularna u zemljama gdje vladaju nepravda, nejednakost, vjerska represija i nasilni režimi. To je borba za osnovno ljudsko pravo glasa i izražavanja. No osim teristora i migranata koji su trenutačno aktualna tema u karikaturi, ja volim i umjetnike kao protagonisti karikatura. (...)

Što je novo u atelijeru, u karikaturi?

- U posljednje vrijeme sve više radim izvan atelijera, kao ulični portretist, što mi omogućava i da više približim svoj rad publici koja možda ni nije toliko u toku s kulturnim zbivanjima. Kad slikate i crtate sami u ateljeu, vaš rad je na kraju dostupan jednom uskom krugu ljudi koji čine kritičari, kustosi, galeristi, galerijska publika i određena intelektualna elita. Zato smatram da je osim pojavljivanja u medijima, crtanje uživo još jedan važan način promocije vlastitog rada kod šire publike, gdje ste neovisni i sve je potpuno prepušteno vašoj snalažljivosti i sposobnosti nametanja. No s druge strane, introvertnost je dobra za koncentraciju i precizniji rad koji zahtijeva više detalja. Kad se vratim u atelje, tu onda mogu crtati karikature za međunarodne natječaje na kojima sam već osvojila neka priznanja, kao i radove po narudžbi, od kojih su sve češće portretne karikature.

Izvadak iz teksta: Miroslav Pelikan, Hrvatski fokus

**INTERNATIONAL FESTIVAL OF PORTRAITS
2016 (Ploiești, Rumunjska), Prva nagrada Ana
Gezi, portret karikatura Tristan Tzara**

ALOJZIJE STEPINAC U SLICI I RIJEĆI

Naslovica Kerempuha, 1946.

U Nadbiskupijskom pastoralnom institutu U Zagrebu u ponedjeljak 23. studenoga 2015. otvorena je izložba karikatura "Alojzije Stepinac u slici i riječi. Utjecaj komunističke propagande na stvaranje negativne slike o zagrebačkom nadbiskupu". Za ponađati se je da će ova izložba i simpozij pridonijeti suočavanju s činjenicama i istinskoj prosudbi osobe i djela bl. Alojzija Stepinca i tamo, gdje je joj je do danas uskraćena dobrodošlica, rekao je mons. Batelja.

Osvrt na izložbu dao je izv. prof. dr. sc. Frano Dulibić s Odsjeka za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, koji u Hrvatskoj slovi za najveći autoritet na polju karikature. Uvodno se kratko na dugu tradiciju povijesti političke karikature u Hrvatskoj. Kad je karikatura bila popularan medij, prvi ju je kao političko sredstvo iskoristio Ante Starčević koji je preko karikature pokušao prenijeti svoje ideje, rekao je, te napomenuo, kako je između dva rata karikatura u Hrvatskoj imala svoje zlatno razdoblje s mnogo crtača, od kojih su mnogi bili akademski slikari. Oni su kroz časopis "Koprive" progovarali o problemima društva na slobodan način, bez ideoloških stega.

IZLOŽBA PRESELILA U SPLIT

U palači Milesi u Splitu 12. ožujka 2016. svečano su otvoreni 12. "Dani kršćanske kulture", a manifestaciju je otvorio splitsko-makarski nadbiskup mons. dr. sc. Marin Barišić. Po otvaranju manifestacije uslijedilo je otvaranje izložbe "Alojzije Stepinac u slici i riječi", postavljenoj u suradnji s Hrvatskim katoličkim sveučilištem i Uredom za kulturna dobra Zagrebačke nadbiskupije, koja progovara o utjecaju komunističke propagande na stvaranje negativne slike o zagrebačkom nadbiskupu, a izložbu je otvorio rektor Hrvatskog katoličkog sveučilišta dr. sc. Željko Tanjić koji je istaknuo kako je zagrebački nadbiskup Alojzije Stepinac zbog svog beskompromisnoga stava, ponajprije prema zatiranju ljudskih sloboda, rano prepoznat kao osoba koja stoji na putu izgradnji partitske svemoći te su ga komunistički vlastodršci obilježili kao neprijatelja.

Taj "neprijatelj" progonjen je na različite načine, među ostalim i kroz karikature objavljivane u humoristično-satiričnim listovima – zagrebačkom Kerempuhu i beogradskom Ježu – koji su izlazili u nakladi od 200.000 primjeraka. Karikatura je bila usmjerena prema oblikovanju javnoga mišljenja, a za njeno razumijevanje nije bio potreban određen stupanj obrazovanja, pa čak ni pismenosti što je i razlog zašto je tako brzo prodirala u javno mnijenje. Izložba donosi niz karikatura, uz koje kao odgovor karikturnom dijelu izložbenog postava stoji i 27 dokumenata, čija je temeljna nakana pobijanje negativna efekta koje postižu slikovni prilozi, a radi se o reprodukcijama i prijepisima izvornih dokumenata nastalih za vrijeme službe zagrebačkoga nadbiskupa Alojzija Stepinca, u razdoblju od 14. svibnja 1941. do 14. travnja 1945., odnosno u ratnim okolnostima.

U tijeku II. svjetskog rata neki su karikaturisti bili upregnuti u ideološku propagandu NDH, stvarajući antižidovske karikature i plakate koji su bili u službi ideologije. Nakon rata, kada nastaje časopis "Kerempuh" u kojem je nastala mnoštvo karikatura protiv kardinala Stepinca.

Društvo koje se tu okupilo, bilo je raznoliko: od onih koji su spašavali glave jer su radili za NDH, pa do mladih koji su došli iz partizana. Časopis je bio pod ideološkim pritiskom, jer je urednik morao svaki broj nositi na odozvane, rekao je, te upozorio, kako nikada u povijesti karikature u Hrvatskoj nismo imali takvu kampanju protiv jedne osobe, kao što je to bilo protiv kardinala Stepinca.

Htjelo se ocrniti Crkvu, te uvezši njega napravio se negativni stereotip, a karikature su se stvarale u enormnom broju, rekao je, te iznio podatak do kojega je došao Tomislav Jonjić, a to je, da je karikatura i tekstova protiv Crkve od oslobođenja do osuda kardinala Stepinca objavljeno preko 1400, što znači oko 2,5 priloga dnevno.

Dr. sc. Dulibić kratko se osvrnuo i na sudbine karikaturnista. Tako je među njima bilo onih koji su bili angažirani u NDH, ali tu je bio i jedan akademski slikar koji je 60-tih i 70-tih godina radio slike za crkve, kao i jedan koji je radi neslaganja s režimom emigrirao u Njemačku.

Nakon što je prošao proces Stepincu, i stega popuštala, jedan od urednika "Kerempuha" Fadil Hadžić osnovao je kazalište "Kerempuh", a pod njegovim vodstvom neki su karikaturisti prešli najprije u "Duga-film", potom u "Zagreb-film" i stvorili su Zagrebačku školu animiranog filma. Tijekom vremena je zanimljivo promatrati sudbine. Tko zna koliko su bili svjesni što su radili dok crtali te karikature, i da li su uopće

bili svjesni u kakvi su mašineriju bili uprti, zaključio je Dulibić.

Autori izložbe su dr. sc. Mario Kevo i dr. sc. Tomislav Anić docenti na Odjelu za povijest Hrvatskoga katoličkog sveučilišta, te prof. Suzana Obrovac Lipar, voditeljica Odjela za odnose s javnošću Hrvatskoga katoličkog sveučilišta i doktorandica na poslijediplomskom interdisciplinarnom sveučilišnom studiju komunikologije na Doktorskoj školi Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Izložbom se želi prikazati obrazac oblikovanja javnoga mnjenja kojega je Komunistička partija Jugoslavije provodila putem dvaju satiričkih listova: zagrebačkog Kerempuha i beogradskog Ježa u razdoblju od 1945. do 1946. godine.

Više karikatura može se pogledati na:
<http://www.tebe-trazim.com/forum/view-topic.php?f=93&p=227263>

Iz knjige „1000 LOZEKOVIH GRIJEHA“, Kerempuh, Zagreb, 1946.

Naslovna stranica knjige „1000 LOZEKOVIH GRIJEHA“, Kerempuh, Zagreb, 1946.

DVIJE IZLOŽBE U MALOM MIHALJEVCU

U Malom Mihaljevcu sredinom travnja održani su Dani humor. Započeli su u Dječjom radionicom koju su vodili karikaturisti Milan Lekić – Lex i Davor Trgovčević. Djeca su bila zadovoljna, a radi duljine trajanja radionice tražili su i sokove i „veliki odmor“. Nastavilo se s promocijom međimurskog humorističnog lista Pikač (kojeg možete pogledati na web stranici HDK), a zatim je otvorena izložba portret i geg karikatura članova Hrvatskog društva karikaturista Milana Lekića-Lexa, Davora Trgovčevića i Zdenka Puhina. Crtanje portret karikatura je trajalo duboko u noć, a završilo domjenkom u organizaciji domaćina.

Dane humora organizirala je Udruga žena Mali Mihaljevec, suorganizatori su Udruga mladih, DVD i nogometni klub iz Malog Mihaljevca, a pokrovitelj Općina Sveti Juraj na Bregu.

Krajem listopada u Domu kulture u Malom Mihaljevcu održana je izložba karikatura crnogorskih karikaturista, Luke Lagatora i Darka Drljevića. Uz autore izložbe, koji su istaknuta imena svjetske karikature, gosti izložbe bili su i hrvatski karikaturisti Zdenko Puhin, tajnik i Milan Lekić Lex, dopredsjednik Hrvatskog društva karikaturista.

– Svi gosti karikaturisti priznati su u svjetskim krugovima karikaturista, no ujedno su i moji prijatelji s kojima se viđam na međunarodnim festivalima karikature, kazao je predsjednik Mjesnog odbora Damir Novak.

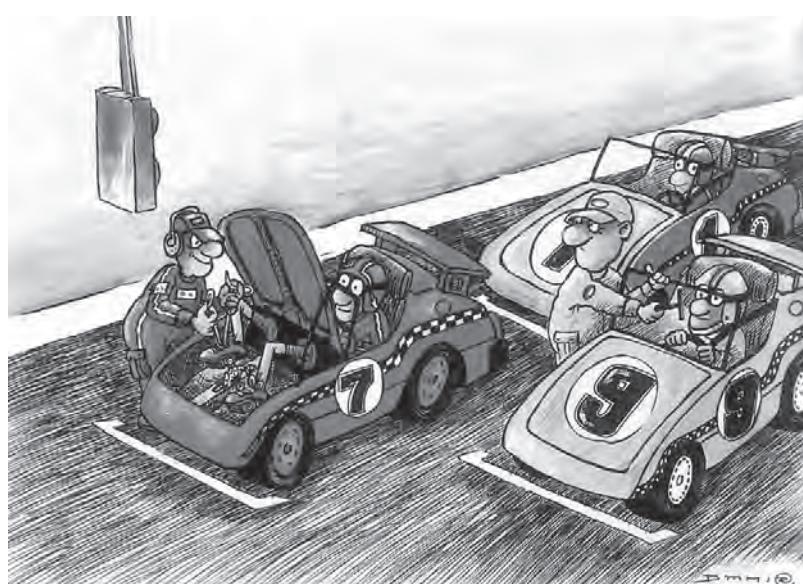
Lagator i Drljević svojim su izloženim karikaturama na zanimljiv, često i duhoviti način, progovorili o temama bitnim i ozbiljnim za današnji svijet pa su tako između ostalog obrađene teme emigranta, političara, Europske unije te odnos između različitih slojeva društva. Duhoviti performans izveo je Luka Lagator, a prisutni karikaturisti crtali su portret karikature zainteresiranih posjetitelja izložbe.

INTERNATIONAL FESTIVAL OF PORTRAITS 2016 (Ploiești, Rumunjska),
Istaknuti umjetnik Tomislav Kaurin,
portret karikatura Emil Cioran

10. MEĐUNARODNI ZAGREBAČKI SALON AUTOKARIKATURE

Jubilarni, 10. po redu, Međunarodni zagrebački salon autokarikature otvorio je 26. listopada, u auli Gradske uprave glavni pokrovitelj izložbe - gradonačelnik Milan Bandić. Grand prix ovogodišnjeg Salona, čija je tema Auto-moto sport, osvojio je izraelski karikaturist Ilya Katz. Pobjednik je, uz zahvalu gradonačelniku Bandiću i organizatoru, g. Palatinušu, istaknuo kako je velika čast biti među dobitnicima ovog Grand Prix-a, posebice na 10. godišnjicu održavanja Salona.

10. MEĐUNARODNI ZAGREBAČKI SALON AUTOKARIKATURE,
Specijalno priznanje Damir Novak, tema: Auto-moto sport

Svečanosti otvorenja jubilarne izložbe prisustvovali su i brojni dosadašnji dobitnici Grand Prix-a, u društvu veleposlanika iz zemalja nagrađenih autora. Ovogodišnji laureati, uz Izraelca Katza, su: Konstantin Kazanchev iz Ukrajine (Prva nagrada), Serafim Bakoulis iz Grčke (Druga nagrada) te Luka Lagator iz Crne Gore (treća nagrada), dok su osvajači specijalnih priznanja Saša Dimitrijević iz Srbije i Damir Novak iz Hrvatske.

Međunarodni zagrebački salon autokarikature 2016. okupio je čak 115 autora iz 35 zemalja, koji su sudjelovali s 207 karikaturama.

TRI IZLOŽBE - FELIX U GOSTIMA

GALERIJA PRICA - SAMOBOR

Svima dobro znana „njuška“ Felix, koji nas već desetljećima zabavlja, nasmijava i oduševljava svojim lucidnim komentarima o životu našem svagdašnjem na ovim prostorima, stigla je u goste u Samobor, u Malu dvoranu Galerije Prica, gdje je 30.ožujka otvorena izložba našeg sjajnog karikaturista Srećka Puntarića - Felixa.

O svojem kolegi i njegovim karikaturama govorio je na otvorenju izložbe predsjednik Hrvatskog društva karikaturista Davorin Trgovčević, dodatno je prisutne svojim viđenjem Felixu nasmijao i Joža Prudeus. Autor je svima zahvalio na dolasku te ih pozvao da u predvorju kina pogledaju i radove učenika samoborskih osnovnih škola nastalih tijekom Male škole karikature. Felix je sudjelovao na gotovo svim kolektivnim svjetskim izložbama i festivalima karikatura, gdje je osvojio tridesetak nagrada i priznanja. Lani otvara i prvi web shop karikature [/http://felixff-karikatura.hr/](http://felixff-karikatura.hr/).

GALERIJA MODULATOR CENTRA ZA KULTURU TREŠNJEVKA

Park Stara Trešnjevka, Galerija Modulator, 19.travnja je mnogobrojnim posjetiteljima predstavila izložbu karikatura Felix u gostima na kojoj su izloženi radovi Srećka Puntarića – Felixa. Svi su se mogli nasmijati humoru majstora karikature, a na kraju su bili pozvani na malo, kako Srećko kaže “domaćeg kolesterola” jer gostima je ponuđen malo neuobičajen menu: pečeni domaći kruh s domaćom masti i malo slanine. Ne moramo vam reći kako se sve pojelo do kraja našeg druženja!

»Više od četiri desetljeća Srećko Puntarić nasmijava ljubitelje karikature, od prve pojave sredinom sedamdesetih do dana današnjeg, vlasnik i radnik u tvornici smijeha koja ne poznaje recesiju, ni otpuštanje ni opuštanje. Gotovo neopazice, jednoga dana u tim desetljećima, Felix je postao klasik i stao uz bok velik-anima hrvatske karikature, samosvojan i neponovljiv...«

Hrvoje Hitrec (iz teksta kataloga)

IZLOŽBA U DVORCU

Ove godine, od 20. do 27. kolovoza, mještanima Svetog Križa Začretja i njihovim gostima organizatori su pripremili brojne sadržaje iz područja kulture, zabave i športa. Prvog dana Tjedna kulture u dvorcu Sveti Križ Začretje održano je otvorenje izložbe karikatura “Felix u gostima” Srećka Puntarića. O izložbi je govorila i doktorica Nada Jačmenica autorica knjige “Pozabljeni smiehi” autorica zbirke kajkavskih pjesama, a koju je ilustrirao Srećko Puntarić Felix.

Između ostalog rekla je: „Kako je u medicini najvažnije postaviti dijagnozu, ja ću se, u tu svrhu, poslužiti riječima francuskog književnika iz 18 st. koji kaže: „Od svih izgubljenih dana, najizgubljeniji je onaj u kojemu se nismo nasmijali.“ A da i sami ne bismo bili izgubljeni u svojim lošim danima, nevoljama ili istinskim bolestima, kao i niz godina do sada tako i večeras, pobrinuo se Felix jer on i medicina jednako i točno tvrde: Smijeh je lijek. Znanost o smijehu kaže da on povećava našu spontanost, smanjuje agresivnost, najbolji je antidepresiv koji umanjuje i bol te pojačava imunitet. S osmijehom smo, još k tome, uvijek ljepši i privlačniji.“

Na kraju otvorenja izložbe vlasnica svetokriškog dvorca Mirna Flögel Mršić biranim je riječima govorila o Felixovom radu i otvorila izložbu.

Srećko Puntarić – Feliks, Zlatna mušica na Festivalu vina
Sv. Ivan Zelina

ZBIRKA NOVINSKIH ILUSTRACIJA

Pomalo je nesvakidašnje da suradnici poslike smrti umjetnika i novinskog ilustratora (svojevremeno i člana HDK) ukoriče njegove radove i organiziraju predstavljanje knjige. Upravo to su učinili Ivica Grčar i Tomislav Mrčić u slučaju kolege Danka Jakšića (1962-2014) čija je zbirka novinskih ilustracija, objavljivanim u Javnosti, Radničkim novinama i Privrednom vjesniku, predstavljena u zagrebačkoj Knjižnici i čitaonici Bogdana Ogrizovića.

Angažman suradnika pokojnog dizajnera i likovnog umjetnika, koji su se potrudili na ovaj način mu odati počast, jedna je od stvari koje su motivirale akademika Tonka Maroevića da kaže koju riječ na ovom predstavljanju.

“Nostalgičan sam što se tiče novinske ilustracije, forme koja je slična, ali ne i istovjetna karikaturi. To je disciplina koja je u hrvatskim i stranim novinama imala veliku tradiciju. Ona je svojevrsni uskličnik publicističkom tekstu, ne mora se do kraja slagati s komentatorom ili reporterom, ali dodaje vizuru, refleksiju, svojevrsni obrat. Bliže je konceptualnoj formi, ali mora biti i likovno ubličena”, istaknuo je Maroević.

Maroević smatra da u pozadini Jakšićevih radova стоји više od same kreacije, humora i dosjetke. Prisutna je jasna ideja koja je predstavljala autorovo reagiranje na svakodnevnu ekonomsku i političku situaciju u razdoblju tranzicije.

KAD IRONIJA SAZRI

Dugogodišnji esdepeovac, a sada član Stranke rada i solidarnosti Ratko Maričić, ni u 76. godini nije odustao od političkih aktivnosti. Zastupnik je u Gradskoj skupštini s liste gradonačelnika Milana Bandića. (...) Rođeni Zadranin, u Zagrebu je upisao Pravni fakultet i živio u studentskom domu na Savi. Odmah nakon dolaska, ranih šezdesetih, počeo je objavljivati karikature u Večernjem listu, a ostale su mu strast do danas.

– Nikada nisam radio portrete već komentar-karikature. Kad god bih nešto primijetio što bi me zaintrigiralo, prenio bih to na papir. Iako nisam nikada crtao ljude, moji partijski drugovi znali su se prepoznati – kaže Maričić, koji je dosad nacrtao oko deset tisuća karikatura, a oko tisuću ih je objavljeno. Nekad, kad mu ironija sazri, karikatura nastane iz jednog poteza, dok je nekada prepravlja pa konačni crtež nastane i nakon deset dana. (...)

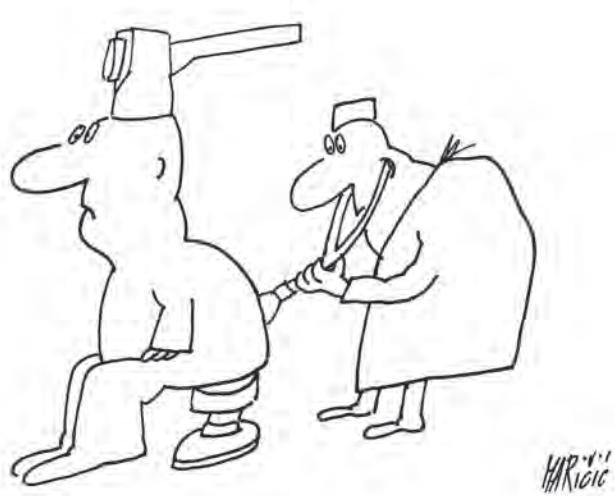
Za vrijeme političkih previranja u “zagrebačkoj krizi” ušao je u Gradsku skupštinu, no nije se dugo zadržao jer je postao zastupnik i u Županijskom domu Hrvatskog sabora. Za vrijeme Vlade Ivice Račana postao je konzul za Bosnu i Hercegovinu, a na toj ga je poziciji ostavio i idući premijer Ivo Sanader. (...)

Iz članka Velinke Buljan, Večernji list

ZLATNA VINSKA MUŠICA

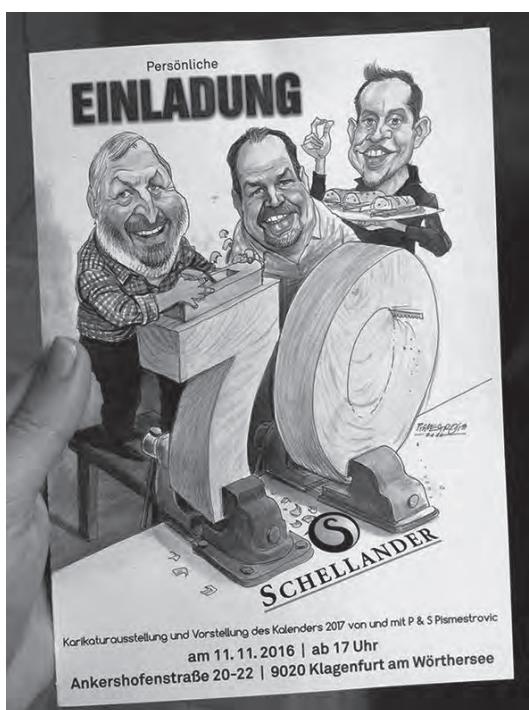
Listajući glasilo HDK naišli smo na podatak da se prva izložba karikatura na temu vina, vinarstva i vino-gradarstva, održala 1991. godine u Svetom Ivanu Zelini, a prvi dobitnik nagrade je bio Darko Pavić. Hrvatsko društvo karikaturista prihvatio je ideju i izložba je iz godine u godinu bila sve kvalitetnija i veselija. Kao i uvijek, zbog nedostatka novca izložba je naprasno ukinuta.

Na nagovor aktualne dogradonačelnice Ivane Puhelek, Radio Zelina i Hrvatsko društvo karikaturista ponovno su oživjeli tu manifestaciju. Izložba je održana u Taverni 1860 u Donjoj Zelini, a na izložbi je predstavljeno 78 karikatura koje je poslalo 35 autora. Dobitnik Zlatne mušice je Srećko Puntarić, a dobitnici priznanja su Dragutin Dado Kovačević i Nikola Listeš.

Ratko Maričić

PETAR PISMESTROVIĆ: DVije izložbe u jednom danu

Petar Pismestrović, plakat za izložbu kod obitelji Schellander

sedam sa suprugom krenuo za Spittal. Zbog zastoja na cesti, put koji se obično pređe za 40-tak minuta prešli smo za više od sata, pa smo u Spittal stigli petnaest minuta do osam. Strpljivi posjetioci i ljubazni domaćini nisu se dali smesti, čekali su strpljivo da se pojavimo. Uz odličnu jazz glazbu, vino i zakusku, to im nije teško palo.

MONOGRAFIJA IGORA BREŠANA

Otvaranje izložbe dubrovačkih kolorista samo po sebi značajan je događaj za lokalnu likovnu scenu; kad se tome priključi istodobno predstavljanje monografije karikatura Igora Brešana, svestranog friškog umirovljenika, to postaje happening koji ne može pomesti ni najgadnja splitska južina. A baš takva snašla je Split 28. veljače, pa i Pjaku sa splitskom starom Gradskom vijećnicom kao izložbeno-promotivnim prostorom, no meteorološki aspekt i njegov utjecaj na Spličane tek je iskrica iz monografije koju smo čekali skoro 50 godina; osim ubojite satire iz Brešanova pera, naime, splitsko stanje uma južina uvijek dodatno podcrtava, a Brešan – crtava.

Sve je pak počelo 1967. objavom prve karikature tog likovnjaka, glazbenika i novinara u Sportskim novostima, nakon čega je uslijedilo ukazanje u "Slobodnoj", gdje se splitski protagonist ove priče i ukovio – do danas...

Mada se ne mogu žaliti da mi je izlagačka djelatnost slabija strana, ponekad prođe i godina dana da nemam ni jednu izložbu. Ipak, nakupilo ih se, da sam i evidenciju izgubio. A eto ove godine, nakon zajedničke izložbe koja je održana u ožujku, s mojim sinom Sinišom i kolegom iz Kleine Zeitunga Walterom Titzom u Köflachu, u Štajerskoj, pa one u Beogradu u kolovozu, u studenom sam imao dvije izložbe u istom danu.

Jedna je bila u sklopu proslave 70 godišnjice postojanja poznate klagenfurtske stolarske radionice za proizvodnju namještaja obitelji Schellander, gdje smo istovremeno, moj sin Siniša i ja, uz izložbu, imali i promociju zajedničkog kalendara za 2017. Kalendar je nastao na inicijativu Petera Schellandera i sadrži po šest mojih i Sinišinih karikatura.

Druga izložba je bila moja autorska u manjem gradu Spittalu udaljenom oko 80 kilometara od Klagenfurta, organizirana od strane entuzijasta skupljenih u udrugu Kultur. im.puls iz Seebadena, u sklopu programa: „Umjetnost na radnom mjestu“. Na izložbi je prezentirano stotinjak portretnih i političkih karikatura.

Problem je nastao kad sam saznao da se obadvije izložbe održavaju istoga dana to jest 11.11. a olakotna okolnost je bila što je proslava u Klegenufertu započela u 17 sati, dok je u Spittalu svečano otvorenje bilo predviđeno za 19 sati. Program u Klegenufertu se otegao, pa sam u pola

9. MEĐUNARODNI ZAGREBAČKI SALON AUTOKARIKATURE, Posebno priznanje Dražen Kovačević, tema: Ljubav za volanom

DANI PIVA KARLOVAC 2016

U sklopu 30-tih jubilarnih Dana piva Karlovac 2016 (od 26. kolovoza do 04. rujna) održana je izložbe karikatura pod nazivom Dani piva u karikaturi. Izložbu je otvorio Nikola Plečko - Nik Titanik, a za televiziju izložbu je predstavio Davorin Trgovčević.

Svi karlovački mediji uključujući i televiziju su je dostoјno najavili i predstavili, a zahvaljujući izuzetno velikom broju Karlovačana i njihovih gostiju na danima piva, bila je to jedna od najposjećenijih izložaba HDK posljednjih godina. Na izložbi su se mogle pogledati karikature od 24 člana društva.

Brzopotezni portretisti na čelu s Milantom Lekićem Lexom su zahvaljujući lijepom vremenu većinu dana crtali posjetitelje, a zahvaljujući entuzijazmu Darka Gorščaka, jednog od glavnih organizatora cijele manifestacije, izložba karikatura će vjerojatno ponovno postati tradicionalna popratna manifestacija karlovačkih dana piva.

CARICATURES FROM CROATIA

Naš najpoznatiji i najplodonosniji kari-katurist Davor Štambuk osmislio je i trend "Caricatures from Croatia" koji objedinjuje set od jedanaest proizvoda oslikanih njegovim poznatim karikaturama na temu gas-

tronomije i hedonizma u mediteranskom načinu života, koji je nezamisliv bez dobre hrane, vina i pokoje ljubavne anegdote."Caricatures from Croatia" zamišljen je kao posebna linija certificiranih slika, crteža, pregača, kuhinjskih krpa, majica i podložaka za čaše s originalnim potpisom autora.

Više od trideset godina crtao sam karikature i na kraju karijere u mojoj obitelji rodila se ideja da te iste karikature prenesemo na predmete koje će netko moći pokloniti dragim osobama. Željeli smo da i dalje žive na nečijem zidu, podno čaša vina koje će se ispijati u dragom društvu ili za vrijeme kuhanja vama bitnim ljudima jer zapravo hrana je ta koja spaja ljudе i stavlja u fokus ono bitno - otkrio nam je Davor.

Uvijek možete kupiti neke posve obične suvenire s motivom mjesta na kojem ste bili ili one koji vas na neki način podsjećaju na trenutke koje ste doživjeli, ali uglavnom takvi završe kao "skupljači prašine" i vrlo malo je onih koji će vas zaista trgnuti, pa i nasmijati, što je u današnje vrijeme sve teže.

No, Štambukove karikature na spomenutim predmetima su upravo takve. Žive.

OLIVE CARTOONS CONTEST 2016, Kyrenia,
CIPAR, Special Prize Mojmir Mihatov
Tema: MASLINA

LISTEŠ U VEČERNJAKU

Nikola Listeš, karikaturist i strip-crtač, danas se čitateljima Strip revije predstavlja karikaturalnom svemirskom pričom "Scando". Čitatelji Večernjakove Strip revije Listeša dobro poznaju kao autora Gladijatora Pegule, a ljubitelji dnevnopolitičke karikature znaju ga po "Sedmom osjetilu", rubrici koju već 20-ak godina redovito objavljuje u Hrvatskom slovu, marno bilježeći političku zbilju britko je ironizirajući.

Za svoje karikature Listeš je dobio čak 56 međunarodnih nagrada, a peterostruki je dobitnik Oskarike, svojevrsnog Oscara za karikaturu, godišnje nagrade Hrvatskog društva karikaturista. S najnagrađivanijim karikaturistom u Hrvatskoj razgovarali smo u Kaštel Sućurcu, u kojem živi i radi.

Scando je strip koji ste nacrtali još 1982. godine, kao 22-godišnjak, međutim njegova vrijednost nije okrnuta zubom vremena, čemu svjedoči i današnja ponovna objava. Ipak, nakon toliko vremena, da ga ponovno crtate, što biste promjenili?

Od tada sam evoluirao jer sam radio i realni strip, i dječji, Disneya dvije epizode, a i strip se mijenjao. Da ga sada crtam, sigurno bi drukčije izgledao, ali Scando ima svoju dušu. Kada se nađe na kioscima, vidjet ćemo ima li i prođu, hahaha... Baš me zanimaju reakcije na nešto što sam napravio prije 33 godine.

Najnagrađivaniji ste hrvatski karikaturist s 56 međunarodnih nagrada. Koju biste izdvojili?

Nije to ništa, na svijetu ima karikaturista koji su dobili više od 100 ili čak 110 nagrada. Izdvojio bih ipak Grand prix Koreje, premda je svaki festival priznanje jer dođe oko 10.000 radova. Ipak, moram reći da je najveća čast dobiti Oskariku, koju vam daje Hrvatsko društvo karikaturista. Imamo plan bodovanja i da bi dobio Oskariku, moraš osvojiti bar 5-6 međunarodnih festivala. Eto, meni je to pošlo za rukom prošle godine te još tri puta.

Koliko ima prostora u Hrvatskoj za političku karikaturu?

Nema ga mnogo. Joško Marušić radi sigurno 40 godina za Slobodnu Dalmaciju, Srećko Puntarić za Večernji list, Nik Titanic za 24 sata. Ja sam u tjedniku Hrvatsko slovo. Nitko drugi nema prostor, a karikaturista u Hrvatskoj je stotinu. Recimo, u Njemačkoj i Austriji politička karikatura nije na zadnjoj, već na naslovnici, a oko nje je tekst. Naš vrhunski karikaturist Petar Pismestrović radi za Kleine Zeitung i svakoga im dana crta naslovnicu. Što bih ja dao za takav posao?!

A što se tiče stripa, kakva je situacija u Hrvatskoj?

A što ja znam. Francuska, Belgija to je tržište stripa. Naši mogu raditi na tuđe scenarije, a ja

na to ne pristajem jer je to iznajmljivanje ruke crtača. Ja sam i u stripu i u karikaturi, sve sam izmislio i nacrtao. Radio sam Dioklecijančice, jedini strip o Dioklecijanovoj palači, Super Hrvoja, jedini strip o Domovinskom ratu koji je, nažalost, imao samo nulti broj iako su reakcije publike bile dobre. Za Večernjakovu Strip reviju jedno godinu dana sam crtao Gladijatora Pegulu.

Riječ je o gladijatorima našeg doba, taj ciklus smo završili. Ovo što je Večernjak pokrenuo u vezi sa stripom to je prejako i nije uobičajeno. Stvarno bih volio da to potraje.

Slavica Vuković, Večernji list
(29.08.2016.)

9. MEĐUNARODNI ZAGREBAČKI SALON AUTOKARIKATURE,
Posebna pohvala Nikola Listeš, tema: Ljubav za volanom

KALDRMA NA ASFALTU

**Galerija ULUPUH, Tkalčićeva 14, Zagreb,
5.7. – 16.7.2016.**

U zagrebačkoj Galeriji ULUPUH održana je izložba karikatura Borivoja Dovnikovića Borda, jednog od naših najistaknutijih redatelja, animatora, ilustratora i karikaturista. Rođen 1930. godine u Osijeku, karijeru karikaturista njeguje gotovo šest desetljeća, a započeo ju je u "Kerempuhu", legendarnom satiričnom časopisu iz čije je redakcije potekla i Zagrebačka škola crtanog filma, čiji je Bordo istaknuti predstavnik.

No, usporedno s filmom on podjednako intenzivno radi i u stripu, ilustraciji i grafičkom dizajnu, a karikatura mu je stalna aktivnost od najranijih početaka do danas, u rasponu dužem od šezdeset godina. Izložba će predstaviti upravo taj dio njegovog opusa u kojem Bordo kao velemajstor karikature i crtanog gega govori o nama i društvu u kojem živimo.

Njegove karikature prokazuju nasilnu, lažljivu i nepravednu strukture ovoga svijeta. Izložba je putovanje kroz Dovnikovićevo stvaralaštvo na području karikature, od samih početaka sredinom 20. stoljeća do danas, s naglaskom na karikature koje je crtao posljednjih 20 godina.

Osluškujući brojna politička previranja kojima smo zadnjih godina svjedočili kako u Hrvatskoj, tako i na regionalnoj i globalnoj političkoj sceni, pitamo Borda koliko je naša dnevnopolitička stvarnost inspirativna za njega kao vrsnog karikaturista.

– Kao u svakom demokratskom društvu, probleme tražiš ili vidiš u svim slojevima društva, od predsjednika republike do susjeda u kući. Kod nas je zapravo svaki građanin i previše opterećen beskonačnim problemima društva. Osjeća da bi u svemu trebao imati svoje mišljenje. U prvom redu karikaturist, satiričar. Neki put u tome nema mjere. Zašto bih ja laik, pa bio i karikaturist, morao imati stav o tome treba li ili ne vaditi naftu u našem moru?! Za tako stručne probleme imamo brojne dobro plaćene stručnjake – pita se Dovniković.

No reći da Bordo nije upućen u društvena zbivanja jednostavno ne bi bilo točno: svojim karikaturama dokazao je da itekako ima nos za prepoznavanje društvenih anomalija te ljudski senzibilitet da ih obradi na način blizak čitateljima.

- U redu, preuzimam položaj čim izđem odavde!

„Bordo iz desetljeća u desetljeće u svom prepoznatljivom crtačkom izrazu i grafičkoj lakoći objavljuje sve britkije i britkije karikature, sa širokim spektrom bavljenja, ukazujući i najčešće kritizirajući kako relevantne društvene teme, tako i politička zbivanja i socijalnu stvarnost koja nas okružuje. Jednom riječju, radi se o jedinstvenoj kronici našeg života.“

U svojim karikaturama Borivoj Dovniković je prije svega humanist koji podržava solidarnost među ljudima. Oštro i beskompromisno uvijek je na strani „slabijih“, odnosno „nemoćnih“. Nekad mu popratni tekst ili dijalog nisu potrebni, dovoljan je njegov lucidan crtež, tipičan „dovnikovićevski“, da objasni svoju ideju, odnosno čitatelj ako hoće može shvatiti, a ako neće – neka se zabavlja. (...) U pravilu, Dovniković upozorava, izvrgava ruglu glupost, koja ne mora biti samo ljudska, nego često zna biti i sistemska, pa i politička.“

(Veljko Krulčić, iz predgovora)

KARIKATURA PONOVNO U „OSLOBOĐENJU“

Josip Kovačević

Nekada davno su karikatura, humor i satira bile neizostavni i nezabilazni dio subotnjeg Oslobođenja. Ta su vremena, međutim, davno prošla. Onda je sve spalo na pojedinačne radove Bože Stefanovića dok i on nije otišao u penziju. Nakon toga, tek nekoliko sporadičnih pokušaja koji nisu bili duga vijeka. I nakon toga ništa.

A onda incident. U Oslobođenju od 11. 7. 2016., dan poslije ukopa žrtava genocida u Srebrenici, ova novina karikaturi posvećuje 4 strane, štampane kao poseban prilog (strane 23-24. i 41-42.). Radi se o izboru karikatura na temu SREBRENICA = GENOCID = UN! koje su brojni autori (nekoliko stotina!) poslali na poziv udruženja "Akademija stripa" iz Sarajeva. Oslobođenje je izabralo 30 karikatura na temu genocida u Srebrenici, ali i neefikasnosti UN misija u svijetu. Pohvalno, jer o ovoj akciji nema riječi ni na zvaničnoj web stranici udruženja (<http://www.akademija-stripa.com>), niti o nekom javnom predstavljuju pristiglih radova.

Manje pohvalno za redakciju Oslobođenja koja baštini radove Adija Mulabegovića, Hasana Fazlića, Zvonimira Markičevića, Bože Stefanovića, ... a koja se sjeti karikature samo povodom genocida u Srebrenici ili napada na redakciju Charlie Hebdo-a u Parizu.

Jasminko Mulaomerović

SVAKODNEVICA KROZ KARIKATURU

U organizaciji JU „Biblioteka“ u Kladnju, a u sklopu „1. Susreta zavičajnih stvaralaca“ organizirana je prva samostalna izložba poznatog karikaturiste Rešada Sultanovića. U holu Doma kulture u Kladnju predstavljeno je stotinjak njegovih karikatura koje u cijelosti oslikavaju, na jedan satiričan način, našu svakodnevnicu.

„Do sada sam svoje karikature izlagao diljem svijeta, ali kada izlažete u svom rodnom gradu to je poseban osjećaj, puno je tu emocija pa i treme, jer ipak ovo je mala sredina i ovakvi događaji su doista rijetki. No sve je prošlo iznad mojih očekivanja“ istaknuo je autor izložbe Rešad Sultanović.

Rešad Sultanović je rođen u Kladnju 1955. godine. Živi i radi u Sarajevu i Kladnju. Redovni je član Udruženja likovnih umjetnika primjenjenih umjetnosti BiH (ima status istaknutog umjetnika), te Hrvatskog društva karikaturista.

ŽENE CRTAJU ŽENE U MUZICI

Muzej grada Zenice u travnju 2016. ugostio je izložbu karikatura karikaturistica: Aljane Primožič Fridauer (Gruškovec, SLOVENIJA), Biljane Šafaržik (Zenica, BiH)/Zagreb (HRVATSKA), Nataša Stojanović Kostovska (Skoplje, MAKEDONIJA), Nine Ziggy Hadžić (Sarajevo, BiH), Svetlane Ceca Krstić (Beograd, SRBIJA), te Nataše Rašović (Zagreb, HRVATSKA).

Ideja same izložbe je povezivanje karikaturistica koje su u svijetu karikature manjina. Obično na sto članova društva karikaturista, u bilo kojoj zemlji, neovisno od stupnja „razvijenosti“ dolazi maksimalno pet karikaturistica.

Ova izložba je početak, a nadajmo se i daljnja suradnje žena u karikaturi.

Nataša Rašović

ODJECI S FESTIVALA

ILOOns MaG International Cartoon contest 2016,
Norveška
tema: ženska prava

First Prize Marcin Bondarowicz, Poljska
Second Prize Nenad Ostojić / Hrvatska (HDK)
Third Prize Reza Mokhtarojzani, USA

Honorable Mention

Zygmunt Zaradkiewicz/Poljska, Mikhail Zlatkovski/Rusija, Osama Hajjaj/Jordan, Sahar Ajami/Iran, Sajad Rafeei/Iran, Seloi Peters/Brazil, Afri Diyansyah Indonezija, Michel Kichka/ Izrael, Plantu/Francuska

7th INTERNATIONAL CARTOON BIENNIAL Jiaxing 2015, Kina
Tema: SAN, SLOBODNA

PRVA NAGRADA „Award for Excellence”

Alexandrov Valeri Walex/Bugarska, Eray Ozbek/Turska, Ilya Katz/Izrael, Katz Grigori/Izrael, SEYED ALI MIRAEI/Iran, B V Panduranga Rao/Indija, Darko Drljević/Crna Gora, Hamed Mortazavi/Iran, Katz Grigori/Izrael, Nikola Listeš/Hrvatska-HDK, Peiman Mirzaei/Australija, Roberto Castillo Rodriguez/Kuba, Slobodan Butir/Hrvatska-HDK, Vladimir Stankovski/Srbija

„GOLDEN KEG 2016”, PREŠOV, Slovačka

Tema: pivo

Grand Prix – Konstantin Kazanchev / Ukrajina
First Prize: Andrey Popov / Rusija
Second Prize: Ivailo Tsvetkov / Bugarska
Third Prize: Jiří Hiršl / Češka

Special Prize:

Tomáš Ferenčák / Slovačka, Henryk Cebula / Poljska

Honorable Mention:

Emil Šourek / Češka, Oleksy Kustovsky / Ukrajina, Menekse Cam / Turska, Miku Soda / Japan, Markus Golik / Njemačka, Andrea Bersani / Italija, Hule Hanušić / Austrija (HDK), Evzen David / Češka, Goran Čelićanin / Srbija, Jacek Frąckiewicz / Poljska, Jan Hruby / Češka, Tony Tasco / Belgija ...

INTERNATIONAL FESTIVAL OF PORTRAITS 2016, Ploiești, RUMUNJSKA
tema: Rumunjske ličnosti(10 sekcija/tema)

Great Prize:
Vladimir ZVYAGIN, Rusija
Arif QASANOV, Azerbaidjan

Theme "Tristan Tzara":

First Prize: Ana GEZI, Hrvatska (HDK)
Second Prize: Alexei TOCHIN, Rusija
Third Prize: Bilal Zulfiqar ABIDIN, Indonezija

Istaknuti umjetnici / Distinguished artists:
Carlos de Las Munecas ACHA / Bolivija, Elihu DUAYER / Brazil, Tomislav KAURIN-TOMEK / Hrvatska (HDK), Omar SEDDEK / Egipt, Shashi PINTU / Indija, Aditya Firman BAKTIAR / Indonezija, Eko Hero MUNANDAR / Indonezija, Vladan Nikolić / Srbija

5th International Olive Cartoons Contest 2016 Kyrenia, CIPAR
tema: MASLINA

1. Prize: Nikolay ARNAUDOV, (Bugarska)
2. Prize: Konstantin KAZANCHEV, (Ukrajina)
3. Prize: Robert ROUSSO, (Francuska)

Special Prizes:

Muhammad Mohammad Ali KHALAJI (Iran), Reinaldo Pagan AVILA (Španjolska), Engin SELCUK (Turska), Aytur SAHINBAY (Turska), Omar Zevallos VELARDE (Peru), Musa KEKLİK (Turska), Farzane VAZIRITABAR (Iran), Sajad RAFFEEL (Iran), Gabriele CORVI (Italija), Kürşat ZAMAN (Turska), Mojmir MIHATOV (Hrvatska, HDK), Marin CRETU (Rumunjska), Aurel STEFANA (Rumunjska), Wagner ZANIRATO (Brazil)

TAPIR 2016, FRANTISKOVY LAZNE, Češka

Karikatura godine 2016, glasovi žirija

1. Vladimir Libal
2. Mirek Vostry
3. Damir Novak, Hrvatska (HDK)

Zlatni Tapir 2016 - prema glasovima žirija

1. Borek Fryba
2. Vladimir Libal
3. Mirek Vostry

Zlatni Tapir - prema glasovima posjetitelja

1. Sławomir Luczyński
2. Borek Fryba

36th INTERNATIONAL NASREDDIN HODJA 2016, Istanbul (Turska)
1.650 karikatura, 790 karikaturista iz 69 zemalja

Grand Prize:

Angel Boligan CORBO, Meksiko

Honour Prizes :

Ahmet ÖZTÜRKLEVENT, Turska, Mojmir MIHATOV, Hrvatska (HDK), Serdar GÜNBILEN, Turska, Alessandro GATTO, Italija, Muhamettin KÖROĞLU, Turska

Special Prizes:

Milko DIKOV, Bugarska, Kambiz DERAMBAKHSH, Iran, Ismet LOKMAN, Turska, Vladimir KAZANEVSKY, Ukrajina, Olena TSURANOVA, Ukrajina, Askin AYRANCIOLGU, Turska, Silvano MELLO, Brazil, Ross THOMSON, Engleska, Paweł KUCZYNSKI, Poljska, Oleg DERGACHOV, Kanada, Sajad RAFFEEL, Iran, Musa GÜMÜŞ, Turska, Alireza PAKDEL, Iran Stawomir MAKAL, Poljska.

4th Gold Panda 2016, BEIJING, KINA

Golden Panda Medal: Shen Jia VI, Kina

Silver Panda Medal: Robert BARAMOV, Bugarska, Han Xu DONG, Kina, Sun Yi WEI, Kina,

Shen Jia YI, Kina, Zhang YANG, Kina, Dong Xiao XI, Kina

The Special Prize Of Jury Meeting (Copper Panda Medal):

Curi GIOVANNI, Rumunjska, Feng Hui CANG, Kina, Marijan PAVEČIĆ, Hrvatska (HDK), Mojmir MIHATOV, Hrvatska (HDK), Gai Gui

BAO, Kina, Luka LAGATOR, Crna Gora, Marco Ramos TRUJILLANO, Peru, Qiao WEI, Kina, Slawomir MAKAL, Poljska, Stephan MUMBERSON, Engleska, Li HUAN, Kina, Li Run TANG, Kina, Li

WEI, Kina, Li Zhi PING, Kina, Liu Xiao DONG, Kina, Liu Xiao YU, Kina, Sun Bao XIN, Kina, Tumying BENJASIT, Singapur

IN VINICA VERITAS 2016, Vinica, Makedonija

TEMA: Pusti otok
176 autora, 40 zemalja

PRVA NAGRADA Klaus Piter (Austrija)

DRUGA NAGRADA Petar Jankov (Makedonija)

TREĆA NAGRADA Tošo Borković (Srbija)

POSEBNA PRIZNANJA:

Anatolij Stankulov (Bugarska), Jordan-Pop Iliev (Makedonija), Iren Trandafilov (Bugarska), Zdenko Puhić (Hrvatska, HDK), Mahdi Afrodi (Iran), Goran Čelićanin (Srbija), Sun SHen Ying (Kina), Zhao Yussheng Hi (Kina), Aleksandar Vasiliy (Rusija), Anatolij Rapin (Rusija) ...

33rd AYDIN DOGAN 2016, Istanbul, Turska

First Prize Marco De Angelis (Italija)
Second Prize Claudio Antonio Gomes (Brazil)
Third Prize Doğan Arslan (Turska)

Special Prize:
Emrah Arıkan (Turska)

Awards of Merit:

Oktay BINGOL (Turska), Vitaly BONDAR (Bjelorusija), Evzen David (Češka), Hicabi Demirci (Turska), "Feggo" Felipe Galindo (USA), Rodrigo Machado da Rosa (Brazil), Raimundo Rucke Santos Souza (Brazil), Arif Sutristanto (Indonezija), Jugoslav Vlahovic (Srbija), Kürşat Zaman (Turska), Nahid Zamani (Iran), Zygmunt Zaradkiewicz (Poljska)

9th INTERNATIONAL CARTOON CONTEST Vianden 2016, Luksemburg

1. Mohammad Habibi, Iran
2. Angel Boligan, Meksiko
3. Klaus Pitter, Austrija

Honourable mention: Agim Sulaj, Italija, Raul Zuleta, Kolumbija, Zbigniew Kolaczek, Poljska

17th International Competition Udine 2016, ITALIJA

Tema: vino

First Prize: Stefano GAMBONI, Italija

Second Prize: Mauro SACCO i Elisa VALLARINO, Italija

Third Prize: Aurel Stefan ALEXANDRESCU, Rumunjska, Iren TRENDAFILOV - Bugarska

2.Medunarodna izložba karikatura MIKS, Sisak

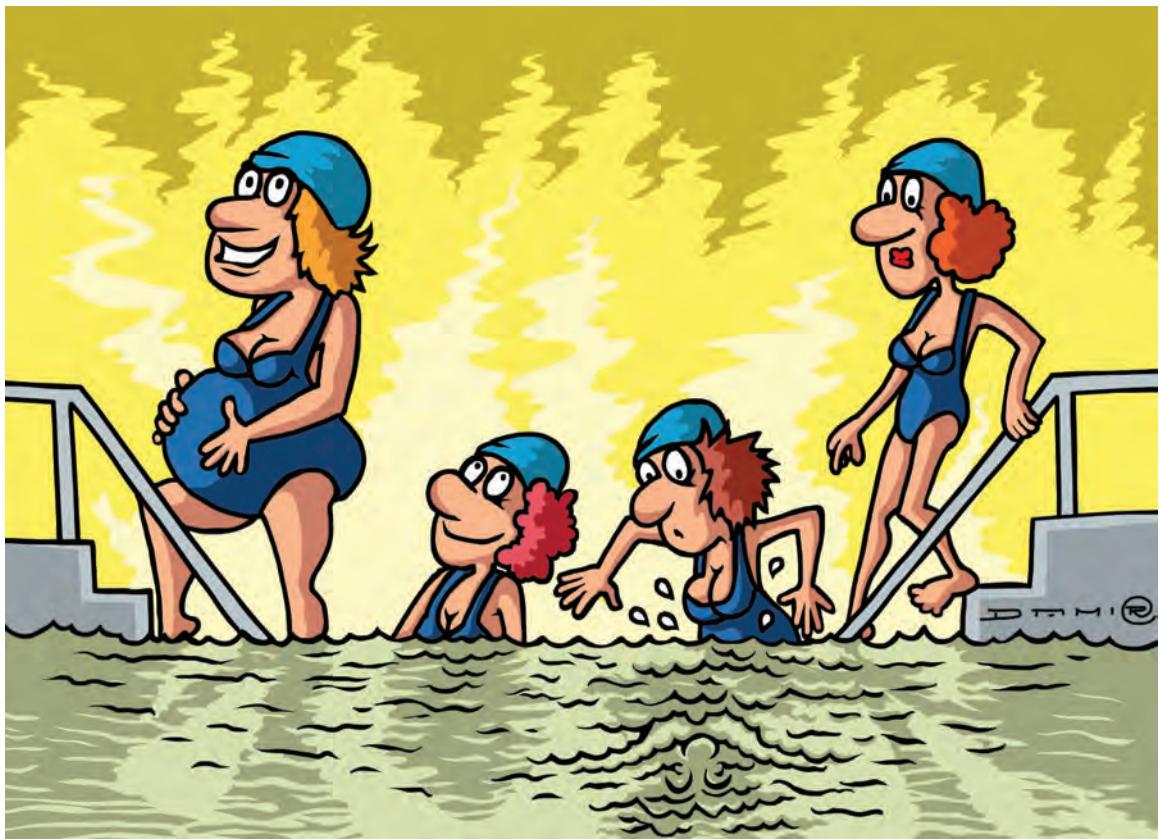
Tema: All About Rock & Roll!

1.nagrada Alireza Pakdel (Iran)

2.nagrada Julio Cesar Ibarra Warnes (Argentina), Regis Teixeira (Brazil)

3.nagrad Pedro X. Molina (Nikaragua), Nasrin Abdosheyki (Iran)

Specijalna priznanja: Petar Pismestrović (Hrvatska, HDK), Tošo Borković (Srbija), Doru Axinte (Rumunjska), Elena Ospina (Kolumbija), Gustavo Cerejjo (Argentina), Pablo Lopez (Urugvaj), Helder Teixeira Pelea (Portugal), Aref Niazi (Iran), Werllen Holanda (Brazil) i Yaser Khanbaray (Iran)

ZLATNI TAPIR 2016 (Frantiskovy Lazne, Česka), treće mjesto Damir Novak

IN VINICA VERITAS 2016, Vinica (Makedonija), Posebno priznanje Zdenko Puhin, tema: Pusti otok

4th GOLD
PANDA 2016
(Kina)
Special Prize
Marijan
Pavečić

7th INTERNATIONAL CARTOON BIENNIAL 2015 (Jiaxing, Kina), Selected Work Nikola Listeš,
tema: Moj san

2. MEĐUNARODNA IZLOŽBA KARIKATURA
SISAK 2016, Posebno priznanje Petar
Pismestrović, Tema: All About Rock & Roll!